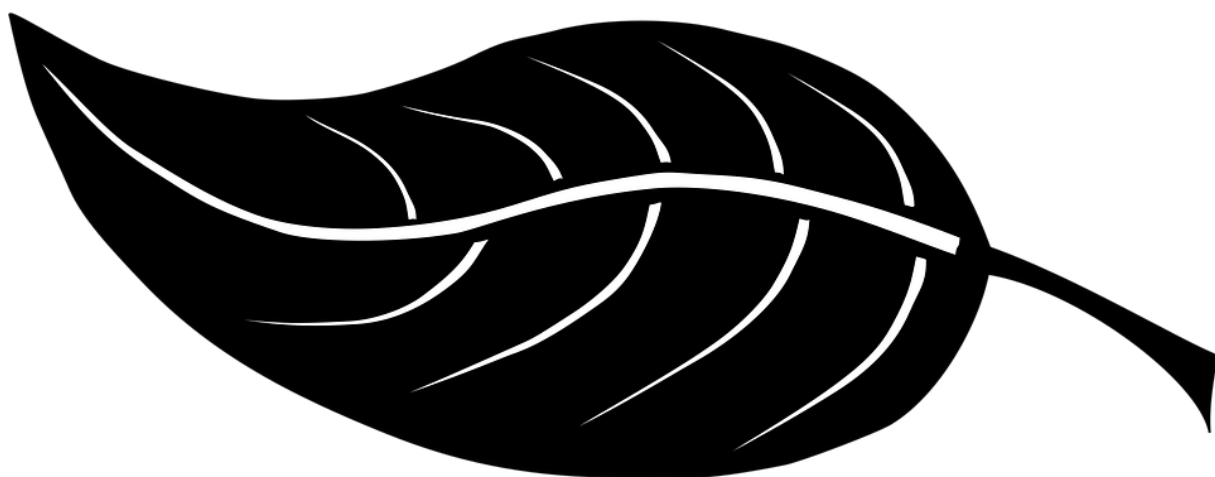

CO2-Prestatieladder

CO2-verslag Inclusief Groep NV

2025

Juli

Inhoud

Leeswijzer.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1. Management statement en energiebeleid	4
2. Algemene eisen	6
2.1 Organisatie beschrijving.....	6
2.1.1 Organisatiegrens.....	6
2.2 Planning	6
2.3 Wetgeving en risico beheer	7
2.4 CO ₂ prestatieladder project	8
3. Waar Staan We Nu? CO ₂ -uitstoot en energieverbruik.....	9
3.1 CO ₂ -Footprint	9
3.1.1 Niet-CO ₂ -broeikasgassen.....	10
3.2 Energiebalans	10
3.2.1 Energiebeoordeling	11
3.3 Flexibiliteit van het energiesysteem	12
4. Van inzicht naar reductie: Onze doelstellingen en actieplan	13
4.1 Algemene uitleg strategie	13
4.2 Korte termijn	13
4.2.1 Kortetermijndoelstellingen	13
4.2.2 Korte termijn subdoelstellingen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.3 Korte termijnstrategie	14
4.3.1 Plan van aanpak	14
4.4 Verantwoording doelstellingen	15
4.5 Voortgang op de doelstellingen.....	16
4.5.1 Voortgang scope 1 & 2	16
4.5.2 Voortgang energiedoelstelling	17
4.6 Vergelijking met sectorgenoten.....	18
5. CO ₂ -bewustwording binnen en buiten de organisatie	20
5.1 Sleutelpersonen	20
5.2 Communicatieplan	20
5.2.1 Communicatiemiddelen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.2.2 Doelgroepen en boodschap	21
5.2.3 Verantwoordelijke en planning	21
6. Samenwerking	22
6.1 Inventarisatie kennis- en samenwerkingsbehoeftes	22

Inleiding

Het CO₂-managementdossier bestaat uit verschillende documenten. Dit CO₂-jaarverslag bevat de belangrijkste informatie over het CO₂-managementsysteem van de organisatie. Het document is als volgt opgebouwd:

- Management statement en energiebeleid
- Algemene eisen: Beschrijving van de organisatie
- Invalshoek A: Rapportage van CO₂-uitstoot conform ISO 14061-1
- Invalshoek B: Doelstellingen, maatregelen, ambities en voortgang
- Invalshoek C: Communicatie
- Invalshoek D: Samenwerking

Daarnaast zijn er de volgende ondersteunende documenten:

- CO₂-Dashboard
- Interne audit
- Directiebeoordeling

CO₂-dashboard

Het CO₂-dashboard is een Excel-tool waarin alle belangrijke gegevens over CO₂-uitstoot en energieverbruik worden bijgehouden. Dit hulpmiddel ondersteunt bij het meten en analyseren van de uitstoot in Scope 1 en Scope 2.

Directiebeoordeling

De directie beoordeelt jaarlijks door middel van de directiebeoordeling of het CO₂-managementsysteem aansluit bij de organisatie. Met als doel het controleren van de effectiviteit van het systeem, het signaleren van verbeterkansen en het nemen van strategische beslissingen.

De directiebeoordeling bestaat uit:

- Input-document: Een bestand met data en analyses.
- Output-document: Een samenvatting van de beslissingen en acties voor het komende jaar.

Interne audit

Elk jaar wordt er een interne audit uitgevoerd door een onafhankelijke auditor om te controleren of het CO₂-managementsysteem goed wordt toegepast binnen de organisatie en voldoet aan de eisen. Dit helpt bij het identificeren van verbeterpunten, en bij de voorbereiding op de externe audit.

SKAO-pagina

Op de SKAO-pagina van de organisatie is de vereiste informatie terug te vinden over eventuele projecten met gunningsvoordeel. Tevens communiceert de organisatie via dit kanaal over haar duurzaamheidsambities.

1. Management statement en energiebeleid

De Inclusief Groep NV wil haar energieverbruik verder verlagen en de CO₂-uitstoot meetbaar verminderen. Dit beleid geeft duidelijke kaders voor het CO₂-jaarverslag en het plan van aanpak. Hiermee sturen we actief op het resultaat en leggen we keuzes vast.

Doelstelling en strategische richting

Energiebeheer is een vaste taak in de dagelijkse werkzaamheden en sturen daarin op concrete verbeteringen:

- Jaarlijks energiedoelen vast te stellen.
- Investeringsen te doen in energiezuinige oplossingen.
- Energieverbruik per locatie te meten en te analyseren.

Middelen en rol van de directie

De directie is verantwoordelijk voor uitvoering en stelt middelen beschikbaar. Dit betekent:

- Budget vrijmaken voor energemaatregelen en onderhoud.
- Inzicht geven in verbruik via rapportages.
- Besluiten nemen over investeringen.

Doelstellingen en systeembeheer

Er wordt een vast proces voor energiebeheer gehanteerd:

- Jaarlijks doelen en maatregelen vaststellen.
- Voortgang elke 4 maand besproken.
- Resultaten vastleggen in het CO₂-jaarverslag.

Wettelijke naleving

Om te voldoen aan wet- en regelgeving, zoals de energiebesparingsplicht, worden de volgende maatregelen genomen:

- Uitvoeren van verplichte energemaatregelen;
- Registreren en rapporteren waar nodig;
- Inspecties en controles aantoonbaar vastleggen.

Continue verbetering

We verbeteren structureel door:

- Concrete maatregelen door te voeren.
- Medewerkers te instrueren over energiezuinig gedrag.

Met dit beleid sturen we actief op meetbare resultaten en maken we energiebeheer onderdeel van de normale bedrijfsvoering.

2. Algemene eisen

2.1 Organisatie beschrijving

Inclusief Groep NV is een werk en leer bedrijf en is uitvoerder van de wet op de sociale werkvoorziening en de Participatiewet voor hun aandeelhouders; gemeenten op de Noord-Veluwe.

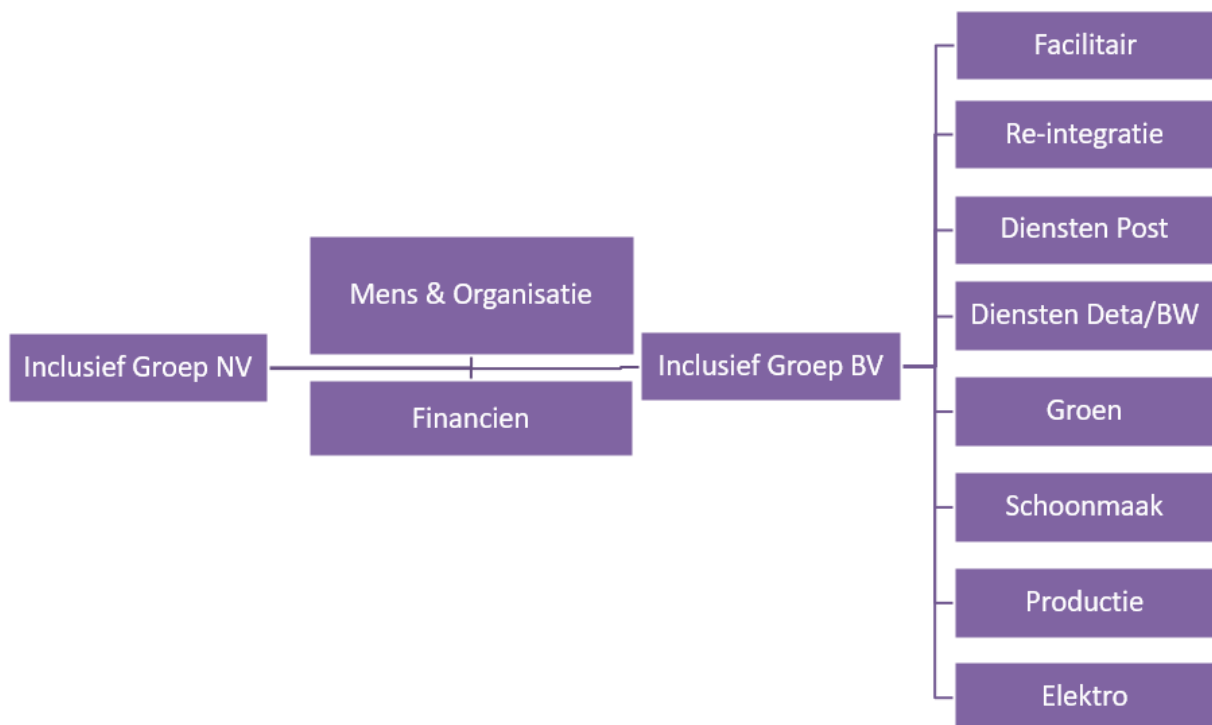
Als werkgever heeft Inclusief Groep rond de 850 medewerkers in dienst. Zo'n 90% heeft een afstand tot de arbeidsmarkt. Een deel van de medewerkers is in dienst van de eigen werkbedrijven zoals Post, Schoonmaak, Productie of Elektromontage. Een ander deel is gedetacheerd bij externe werkgevers.

Daarnaast is de Inclusief Groep NV ook arbeidsmarkttoeleider. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden geholpen op weg naar werk. Vanuit deze rol worden de werkbedrijven ingezet als leeromgeving, met als belangrijkste slogan 'werken leer je door te werken!'

Op basis van sectie 4.2 uit het Handboek 4.0 wordt de Inclusief Groep NV geclassificeerd als een kleine onderneming.

2.1.1 Organisatiegrens

De hoofdlocatie is gevestigd aan de Industrieweg 47 te Nunspeet. Daaromheen zijn er 4 kleinere huurlocaties. De organisatiegrens omvat alle locaties en units die vallen onder de verantwoordelijkheid van de Inclusief Groep NV. De directie is akkoord met het vastgestelde toepassingsgebied.

2.2 Planning

De Inclusief Groep NV beschikt over een energie- en CO₂-managementsysteem om het energieverbruik te optimaliseren en de CO₂-uitstoot te verminderen. Dit systeem wordt opgezet, uitgevoerd, onderhouden en continue verbeterd volgens de Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus.

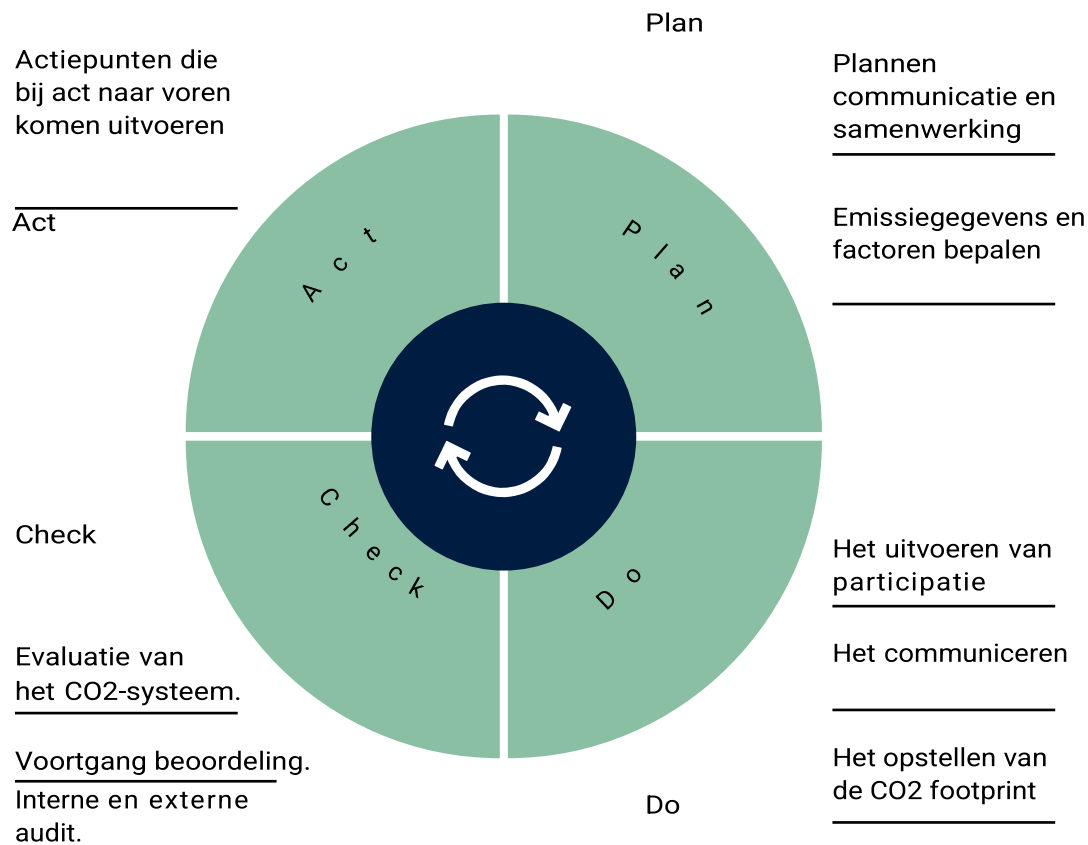
In de Plan-fase worden doelstellingen en vereisten vastgesteld op basis van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. In deze fase worden de benodigde processen, mogelijke risico's en kansen om de beste resultaten te behalen geïdentificeerd.

In de Do-fase worden de geplande acties uitgevoerd en geïntegreerd in de dagelijkse bedrijfsprocessen. Hierbij wordt er gefocust op continue verbetering en de betrokkenheid van medewerkers.

In de Check-fase wordt gecontroleerd of de genomen maatregelen effectief zijn en of de doelstellingen worden behaald. Dit gebeurt door monitoring van het managementsysteem, meten van de voortgang en het uitvoeren van interne audits van het energie- en CO₂-managementsysteem. Afwijkingen en verbeterpunten worden geanalyseerd.

In de Act-fase worden corrigerende en preventieve maatregelen doorgevoerd, op basis van de evaluaties, om het systeem en de energie- en CO₂-prestaties continu te verbeteren.

Door de PDCA-cyclus steeds opnieuw toe te passen, zal het energieverbruik verbeteren en de CO₂-uitstoot verminderen, met focus op duurzaamheid en efficiëntie.

Door deze cyclus steeds opnieuw toe te passen, zal het energieverbruik verbeteren en de CO₂-uitstoot verminderen.

2.3 Wetgeving en risico beheer

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van CO₂-reductie en energiebesparing wordt gewaarborgd door:

- Actieve monitoring van wijzigingen in wetgeving, certificeringsnormen en beleidsontwikkelingen.
- Deelname aan brancheverenigingen (Cedris) en regelmatige afstemming met relevante instanties (ODNV).
- Externe adviseurs, vakbladen, webinars, nieuwsbrieven, gecertificeerde instellingen.
- Periodieke audits en controles om naleving en compliance te verzekeren.

Daarnaast worden risico's en kansen met betrekking tot het CO₂-managementsysteem systematisch beheerd:

- Controles door KAM medewerker.

- Kansen voor verbetering en innovaties worden benut, bijvoorbeeld door investeringen in duurzame energieopwekking(zonnepanelen) en opslag(batterijen).
- Correctieve en preventieve maatregelen worden tijdig ingezet om prestaties continu te verbeteren.

Hiermee is de Inclusief Groep NV aantoonbaar op de hoogte van wetgeving en risico's en dragen ze bij aan voortdurende verbetering van hun energie- en CO₂-prestaties. Dit alles in lijn met de CO₂-Prestatieladder.

2.4 CO2 prestatieladder project

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO2-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Anno 2025 zijn er geen projecten met gunningsvoordeel.

3. Huidige situatie CO₂-uitstoot en energieverbruik

Invalshoek A: Inzicht

3.1 CO₂-Footprint

De CO₂-footprint is opgesteld in het CO₂-dashboard, conform het GHG-protocol. In het dashboard is ook het kwaliteitsmanagementplan voor de verschillende emissiestromen opgenomen. In dit overzicht is per datapunt aangegeven welke onzekerheden en verbeterpunten zijn geïdentificeerd. De footprint is opgesteld aan de hand van WTW emissiefactoren.

ORGANISATIE

DATA JAREN

IG NV

2018-2025

OVERZICHT CO₂-EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE

VARIABLE	KEUZE
Jaar	2025
Type footprint	Heel jaar
Type uitstoot	WTW

OVERZICHT CO₂-EMISSIONS, GEHELE ORGANISATIE

			2025	Heel jaar	
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Aardgasverbruik	84.054,0	m3	2.134,0	179,4	20%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - benzine	4.030,0	liter	2.797,0	11,3	1%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	4.147,0	liter	3.251,0	13,5	1%
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	20.267,0	liter	2.797,0	56,7	6%
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	41.022,0	liter	3.251,0	133,4	15%
Propana	568,0	liter	1.725,0	1,0	0%
	-		-	-	0%
	-		-	-	0%
	-		-	-	0%
	-		-	-	0%
			Totaal scope 1	395,2	

Market based

TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	928.402	kWh	497,0	461,4	50%
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	49.027	kWh	497,0	24,4	3%
	0		-	-	0%
	0		-	-	
			Totaal scope 2	485,8	

TYPE EMISSIONSTROOM BUSINESS TRAVEL

AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)		
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (type onbekend)	191.717	km	191	36,6	4%
	0	0	0	-	0%
	0	0	0	-	0%
	0	0	0	-	0%
	0	0	0	-	0%
			Totaal business travel	36,6	

TOTALE EMISSIONS SCOPE 1 en 2

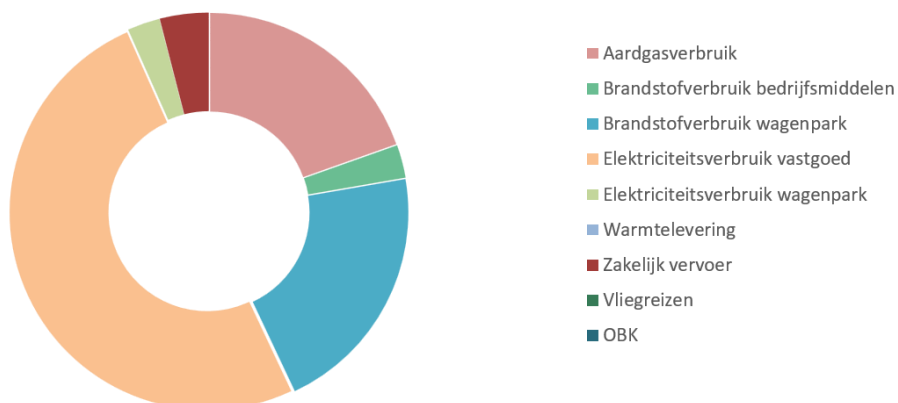
	917,554324	100%
--	------------	------

Onderstaande afbeelding toont het location -based elektriciteitsverbruik.

Location based				
TYPE EMISSIONSTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACITOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)
Elektriciteitsverbruik - gridmix (NL)	977.429	kWh	268	262,0
Totaal scope 2				262

CO₂-footprint Scope 1 & 2

2025
Heel jaar

3.1.1 Niet-CO₂-broeikasgassen

Van niet CO₂-broeikasgassen is geen sprake binnen de organisatie.

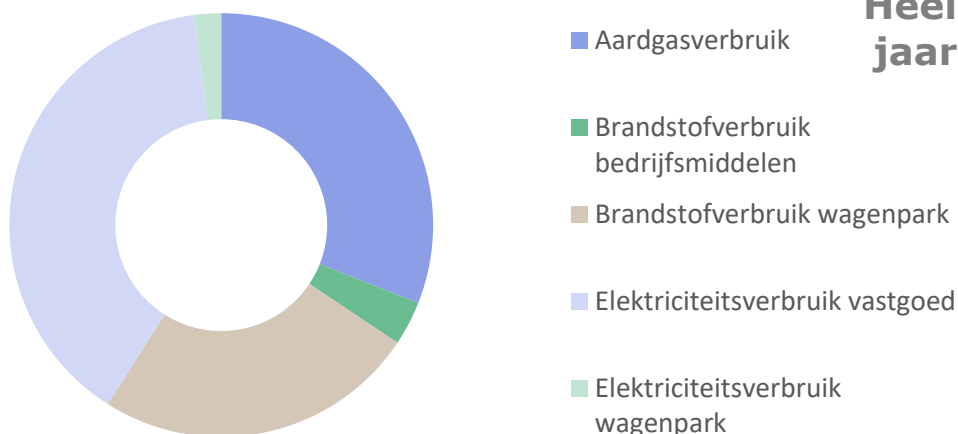
3.2 Energiebalans

Het energieverbruik is opgesteld in het CO₂-dashboard.

Tabel M1A. Input voor samenvattend figuur Energiebalans	
Type	Energie
Aardgasverbruik	2660,3
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen	289,0
Brandstofverbruik wagenpark	2113,2
Elektriciteitsverbruik vastgoed	3342,2
Elektriciteitsverbruik wagenpark	176,5
Warmtelevering	0,0
Totaal	8.581,18

Energie balans

2025
Heel
jaar

3.2.1 Energiebeoordeling

Een belangrijk onderdeel van het energieplan is om duidelijk te maken waar de meeste energie wordt verbruikt. Daarom is onderzocht welke processen en activiteiten binnen de organisatie de grootste invloed hebben op het energieverbruik en de CO₂-uitstoot. Met deze informatie kijken we waar verbeteringen doorgevoerd kunnen worden voor het optimaliseren van ons energieverbruik.

De emissiestromen die in 2025 gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor ten minste 80% van het energieverbruik binnen de organisatie zijn:

1. Elektriciteitsverbruik 50%
2. Gasverbruik 20%
3. Brandstofverbruik wagenpark diesel 15%

Brandstofverbruik

15% van de CO₂-uitstoot wordt veroorzaakt door het brandstofverbruik van het wagenpark (diesel). Op basis van het fleetrapport is er via de leasemaatschappij achterhaald wat de kengetallen zijn van het wagenpark over 2025. Het wagenpark ziet er als volgt uit:

- 26% benzine
- 49% diesel
- 25% elektrisch/hybride

Totaal omvat het wagenpark 51 voertuigen. 25% van het gehele wagenpark is inmiddels volledig elektrisch of hybride. Het wagenpark is in 2025 nog verder afgenomen en zal ook in 2026 verder krimpen naar zo'n 35 voertuigen. Van de voertuigen die eruit gaan is 75% diesel. Auto's (benzine) die over blijven en vervangen gaan worden, zullen volledig elektrisch zijn.

Gasverbruik

20% van de CO₂ uitstoot wordt veroorzaakt door gasverbruik. Op de hoofdlocatie zijn we sinds medio 2025 van het gas af (op het de magazijn nog na), waardoor het verbruik in 2025 flink is afgenomen en in 2026 op deze locatie dicht bij 0 zal liggen.

Op de huurlocatie te Ermelo is het gasverbruik juist helaas weer sterk gestegen, na 2 jaar waarin het sterk is gedaald. Qua installaties is hier niks veranderd, dus dit zit echt in het gedrag van medewerkers.

Elektriciteit

De hoeveelheid KWH is op de hoofdlocatie vanwege de nieuwe warmtepompen gestegen en zal in 2026 nog verder toenemen, vanwege de uitbreiding van laadpalen en airco's.

Op de huurlocatie te Ermelo is het elektraverbruik ook gestegen. Qua installaties is hier niks veranderd, dus dit zit ook hier echt in het gedrag van medewerkers.

3.3 Flexibiliteit van het energiesysteem

In de context van de energietransitie speelt flexibiliteit in het energiesysteem een steeds belangrijkere rol. Door de toename van variabele hernieuwbare energiebronnen wordt het noodzakelijk om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.

Daarom hebben wij expliciete aandacht voor de rol die onze organisatie speelt in het vergroten van deze systeemflexibiliteit. Onze locatie bevinden zich op de NoordWest Veluwe in een gebied met een tekort aan transportcapaciteit en een wachtrij voor netaansluitingen of verzwaring.

Om bij te dragen aan een stabielere en flexibeler energiesysteem, overwegen we maatregelen als:

a. Slim energiegebruik en laadbeheer

Door elektrische voertuigen vooral op te laden tijdens momenten van lage netbelasting of hoge zonne-opbrengst (bijvoorbeeld overdag tijdens werktijden), kan het verbruik beter worden afgestemd op beschikbaarheid. Dit gebeurt nu nog vooral 'handmatig', maar zal op korte termijn via EMS software gaan gebeuren.

b. Energieopslag

De installatie van batterijsystemen maakt het mogelijk om lokaal opgewekte of op een niet piekmoment ingekochte energie tijdelijk op te slaan en te gebruiken op piekmomenten. Dit helpt met het spreiden van de belasting gedurende de dag.

4. Reductie doelstellingen en actieplan

Invalshoek B: Reductie

4.1 Algemene uitleg strategie

Inclusief Groep NV heeft als strategie om de CO₂-uitstoot zo veel mogelijk te verlagen. In de afgelopen jaren zijn hierin al grote stappen gezet. Het pand dat in eigendom is, is inmiddels nagenoeg gas-loos en zal naar verwachting in 2027 volledig gas-loos zijn. Hierdoor neemt het elektraverbruik wel toe, onder andere door het gebruik van warmtepompen.

Ook binnen het wagenpark is de uitstoot de afgelopen jaren flink teruggebracht. Het aantal voertuigen is kleiner geworden en iedere auto die vervangen wordt, wordt vervangen door een elektrische auto. Op dit moment worden jaarlijks ongeveer drie tot vijf voertuigen vervangen. Daarmee is de verwachting dat het wagenpark richting 2030 volledig elektrisch zal zijn.

Daarnaast is ook bij middelen en materieel de CO₂-uitstoot verder verlaagd. Dit komt deels door krimp, maar ook doordat steeds meer gereedschappen, scooters en fietsen elektrisch beschikbaar zijn. Op het gebied van communicatie blijven we medewerkers informeren over wat zij zelf kunnen doen. Dat vraagt soms extra aandacht, omdat we werken met een doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt. Toch zien we dat communicatie via bijvoorbeeld bedrijfsfilms, interne berichten en het personeelsblad effect heeft.

Tegelijkertijd merken we dat verdere reductie complexer wordt. Door netcongestie zitten we qua elektragebruik dicht tegen de maximale capaciteit aan. Ook is het dak slechts beperkt geschikt voor zonnepanelen en is het beschikbare deel al benut. Daarom kijken we naar aanvullende mogelijkheden, zoals overkappingen met zonnepanelen en energieopslag. Zo kunnen we opgewekte energie op rustige momenten, zoals avonden en weekenden, mogelijk opslaan en later gebruiken. Ook voor 2027 blijven we investeren in dit thema, waarbij we realistisch kijken naar wat technisch en financieel haalbaar is.

4.2 Korte termijn

4.2.1 Korte termijn CO₂ doelstellingen:

Voor de korte termijn is er een CO₂-doelstelling opgesteld. De kortetermijndoelstelling is een resultante van de besparing van de maatregelen vanuit het plan van aanpak. Om de voortgang te kunnen monitoren is de hoofddoelstelling onderverdeeld in subdoelstellingen per scope.

Inclusief Groep NV wil in 2027 de uitstoot met 31% verminderen ten opzichte van 2024

Subdoelstellingen CO ₂	
Scope 1	In 2027 uitstoot met 73% verlagen.
Scope 2	In 2027 zal de uitstoot met 6% stijgen.

4.2.2 Korte termijn energie doelstellingen

Voor de korte termijn zijn er ook energiedoelstellingen opgesteld, die net zoals de CO₂-doelstelling voortkomen vanuit de maatregelen in het plan van aanpak. Naast de energie hoofddoelstelling zijn er ook diverse energie subdoelstellingen opgesteld.

Inclusief Groep NV wil in 2027 het energieverbruik met 12% verminderen ten opzichte van 2024

Subdoelstellingen energie	
Energieopslag:	• Installatie van een batterij-opslagsysteem van 1000 KWH in Q1 2027 om piekbelasting af te vlakken en overtollige zonnestroom op te slaan voor eigen verbruik in de avonduren. • Pilot met slimme energiesturing die opwek, opslag en verbruik optimaliseert.

4.3 Korte termijnstrategie

Inclusief Groep NV blijft op korte termijn inzetten op verdere energiereductie en verlaging van de CO₂-uitstoot. De focus ligt daarbij op maatregelen die praktisch uitvoerbaar zijn en direct bijdragen aan minder energieverbruik, lagere uitstoot en beter inzicht in verbruik.

Belangrijke onderdelen zijn het verder verduurzamen van het wagenpark, het verminderen van gasverbruik, het beperken van elektraverbruik (waar nog mogelijk) en het slimmer inzetten van installaties en middelen. Omdat het pand richting 2027 volledig gas-loos wordt, neemt het belang van efficiënt elektragebruik verder toe. Door warmtepompen, elektrische voertuigen en elektrische middelen stijgt de afhankelijkheid van elektriciteit, terwijl netcongestie de beschikbare capaciteit zeer beperkt.

In de komende periode focussen we ons daarom ook op de opslag van energie. Hiermee willen we minder energie hoeven inkopen en beter gebruikmaken van de energie die buiten werktijden niet direct wordt verbruikt, maar wel via onze zonnepanelen wordt opgewekt. Daarnaast zijn we bezig met slimme aansturing, zodat opwek, opslag en verbruik beter op elkaar worden afgestemd en geoptimaliseerd.

Daarom wordt naast reductie ook gekeken naar spreiding en optimalisatie van energiegebruik. Denk aan beter monitoren, bewustwording bij medewerkers, efficiënter gebruik van installaties en verder onderzoek naar energieopslag. Ook blijven we investeren in communicatie, zodat medewerkers weten welke bijdrage zij zelf kunnen leveren aan energiebesparing en CO₂-reductie.

De komende periode ligt de nadruk op haalbare maatregelen met aantoonbaar effect. Grote stappen zijn al gezet, waardoor verdere reductie complexer wordt. Toch blijft Inclusief Groep NV dit thema actief oppakken en worden voor de komende jaren opnieuw middelen gereserveerd om verdere verduurzaming mogelijk te maken.

4.3.1 Plan van aanpak

Binnen Inclusief Groep wordt gericht gewerkt aan het verder verlagen van het energieverbruik en het structureel reduceren van de CO₂-uitstoot. Door concrete maatregelen te koppelen aan natuurlijke vervangingsmomenten, technische ontwikkelingen en de beschikbare infrastructuur, werken wij toe naar een toekomstbestendige en minder fossiel afhankelijke organisatie.

Scope 1: Aardgasverbruik en brandstofverbruik

Binnen scope 1 ligt de nadruk op het terugdringen van het directe verbruik van fossiele brandstoffen. Een belangrijke maatregel betreft het volledig beëindigen van het aardgasverbruik. Door de installatie van

warmtepompen willen wij in 2026 volledig gas-loos zijn. Hiermee wordt het gebruik van aardgas voor verwarming uitgefaseerd en vervangen door een duurzamer alternatief. Deze maatregel levert een substantiële bijdrage aan de reductie van de directe CO₂-uitstoot.

Naast het aardgasverbruik is ook het brandstofverbruik van het wagenpark een belangrijk aandachtspunt. Inclusief Groep NV beschikt momenteel nog over een wagenpark van 35 voertuigen. Bij iedere vervanging van een voertuig op diesel of benzine wordt het uitgangspunt gehanteerd dat dit voertuig wordt vervangen door een elektrisch voertuig. Alleen wanneer er zwaarwegende praktische of technische belemmeringen zijn, kan gemotiveerd worden afgeweken van het uitgangspunt om elektrisch te vervangen.

Op dit moment gaat het naar verwachting om circa vijf voertuigen per jaar die op basis van vervanging in aanmerking komen voor elektrificatie.

Scope 2: Elektraverbruik en netcongestie

Binnen scope 2 zien wij een toename van het elektraverbruik. Deze stijging is een logisch en verklaarbaar gevolg van de installatie van warmtepompen en de verdere elektrificatie van het wagenpark. Hoewel het totale elektriciteitsverbruik hierdoor toeneemt, leidt deze verschuiving tegelijkertijd tot een afname van het gebruik van fossiele brandstoffen binnen scope 1. Daarmee verandert de energiehuishouding van de organisatie: minder directe uitstoot door aardgas en brandstof, maar een grotere afhankelijkheid van elektriciteit.

Deze ontwikkeling vraagt om een integrale benadering van energiebeheer. Daarom is Inclusief Groep NV actief bezig met de vraagstukken rondom netcongestie, piekbelasting en de beschikbaarheid van voldoende elektrische capaciteit. Om hierin toekomstgericht te handelen, onderzoeken wij momenteel de mogelijkheid om een batterij te plaatsen voor de opslag van energie.

Met een batterij kan overtollige energie worden opgeslagen op momenten dat de eigen energievraag laag is. Deze opgeslagen energie kan vervolgens worden ingezet op momenten waarop de eigen vraag juist hoog is. Hierdoor kan de organisatie piekbelasting beperken, minder afhankelijk worden van directe afname van het elektriciteitsnet en bijdragen aan het ontlasten van de netinfrastructuur. Dit draagt bij aan een robuuster, efficiënter en duurzamer energiesysteem binnen de organisatie.

De inzet van energieopslag past binnen een bredere strategie waarin energiereductie, CO₂-reductie, elektrificatie en energie-efficiëntie met elkaar worden verbonden. Door niet alleen te kijken naar het verlagen van verbruik, maar ook naar het slimmer organiseren van opwek, opslag en afname, ontstaat een meer toekomstbestendige energievoorziening.

4.4 Verantwoording doelstellingen

CO₂- en energiedoelstellingen

Onze CO₂- en energiedoelstellingen zijn naar onze beoordeling voldoende ambitieus en passend bij de ontwikkeling van de organisatie. De doelstellingen sluiten aan bij de maatregelen die wij de afgelopen jaren hebben genomen, zoals energiereductie, elektrificatie van het wagenpark en bedrijfsmiddelen, en de verdere afbouw van het gasverbruik.

Wanneer wij onze voortgang vergelijken met sectorgenoten, zien wij dat we voorop lopen binnen de sector. Tegelijkertijd blijven wij realistisch in wat technisch, organisatorisch en financieel haalbaar is. Ook sluiten onze doelstellingen aan bij wat de overheid van ons vraagt op het gebied van energiebesparing en CO₂-reductie. Met de overstap naar warmtepompen, elektrische voertuigen en elektrische bedrijfsmiddelen geven wij hier praktisch invulling aan.

De ambitie zit vooral in het structureel verlagen van fossiele energie, het beheersen van het elektriciteitsverbruik en het verder optimaliseren van onze bedrijfsvoering. Daarmee zijn onze doelstellingen proportioneel, toekomstgericht en voldoende uitdagend om blijvende verbetering te stimuleren.

4.5 Voortgang op de doelstellingen

4.5.1 Voortgang scope 1 & 2

Binnen scope 1 en 2 is de afgelopen jaren duidelijke voortgang geboekt in de reductie van onze CO₂-uitstoot. Deze ontwikkeling is het resultaat van een combinatie van gerichte maatregelen, verduurzaming van installaties, elektrificatie van vervoersmiddelen en een veranderende omvang van de organisatie.

Een belangrijke reductie is gerealiseerd op het gasverbruik. Door de jaren heen zijn diverse energiebesparende maatregelen genomen, waardoor het verbruik al structureel is afgenomen. Met de plaatsing van warmtepompen medio 2025 is hierin een volgende grote stap gezet. Hierdoor zijn wij grotendeels van het gas af en zal het gasverbruik naar verwachting nagenoeg op nul uitkomen. Dit heeft een substantiële positieve impact op de CO₂-uitstoot binnen scope 1.

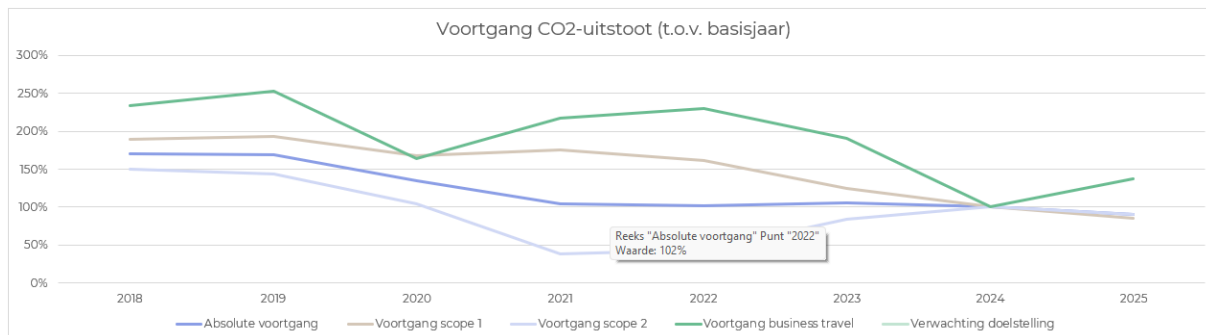
Ook binnen het wagenpark is een duidelijke verschuiving zichtbaar. Voertuigen die vervangen worden, worden vervangen door elektrische alternatieven. Daarnaast is door de krimp van de organisatie ook de totale omvang van het wagenpark afgenomen. Deze combinatie van elektrificatie en reductie van het aantal voertuigen draagt bij aan een verdere verlaging van de directe emissies.

Naast het wagenpark zien we ook bij bedrijfsmiddelen een toenemende elektrificatie. Denk hierbij aan scooters, fietsen en diverse machines. Door het vervangen van brandstof aangedreven middelen door elektrische varianten wordt het gebruik van fossiele brandstoffen verder teruggedrongen. Dit past binnen de bredere verduurzamingsopgave en ondersteunt de doelstellingen van de CO₂-Prestatieladder.

Tegelijkertijd constateren we een toename van het elektriciteitsverbruik. Dit is verklaarbaar door de ingebruikname van de warmtepompen en de verdere elektrificatie van voertuigen en bedrijfsmiddelen. Ook klimaatverandering speelt hierbij een rol. Door warmere zomers zijn op diverse locaties airco's geplaatst, wat eveneens leidt tot een hoger elektriciteitsverbruik. Deze ontwikkeling vraagt om blijvende monitoring, zodat het energieverbruik beheersbaar blijft en waar mogelijk verder wordt geoptimaliseerd.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Aardgasverbruik	247,7	251,5	213,4	226,2	232,9	176,0	164,1	179,4
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - benzine	63,9	71,2	74,1	65,7	29,5	26,4	18,4	11,3
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	54,9	64,5	65,8	58,9	67,3	22,2	44,6	13,5
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	131,1	105,3	71,2	90,1	119,6	96,4	68,9	56,7
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	374,9	394,0	342,3	365,1	293,7	252,3	163,1	133,4
Propaan	2,0	3,9	3,9	2,6	3,0	1,6	1,8	1,0
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL SCOPE 1	874,5	890,5	770,5	808,5	746,0	574,8	460,9	395,2
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	794,4	758,2	549,3	189,8	210,7	426,1	501,0	461,4
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	-	-	-	-	-	-	-	-
Elektriciteitsverbruik - wagens grijs	7,0	6,2	9,5	13,9	24,6	25,1	32,4	24,4
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL SCOPE 2	801,4	764,4	558,8	203,7	235,3	451,2	533,3	485,8
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (type onbel	62,2	67,1	43,6	57,6	61,2	50,9	26,6	36,6
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	62,2	67,1	43,6	57,6	61,2	50,9	26,6	36,6
TOTALE EMISSIES	1.738,0	1.721,9	1.372,8	1.069,8	1.042,5	1.076,9	1.020,8	917,6

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Absolute voortgang	170%	169%	134%	105%	102%	105%	100%	90%
Voortgang scope 1	190%	193%	167%	175%	162%	125%	100%	86%
Voortgang scope 2	150%	143%	105%	38%	44%	85%	100%	91%
Voortgang business travel	234%	252%	164%	217%	230%	191%	100%	138%
Verwachting doelstelling								
GERELATEERD AAN	Aantal FTE							
KPI aantal	953	954	961	896	890	882	822	768
Voortgang totaal	147%	145%	115%	96%	94%	98%	100%	96%
Voortgang scope 1	164%	166%	143%	161%	150%	116%	100%	92%
Voortgang scope 2	130%	123%	90%	35%	41%	79%	100%	97%
Voortgang business travel	202%	217%	140%	199%	212%	178%	100%	147%
Verwachting doelstelling								

4.5.2 Voortgang energiedoelstelling

Binnen scope 1 en 2 is een duidelijke daling zichtbaar in het totale energieverbruik. Het verbruik is afgenomen van 15.645 in 2018 naar 8.581 in 2025. Dit betekent een reductie van circa 45%.

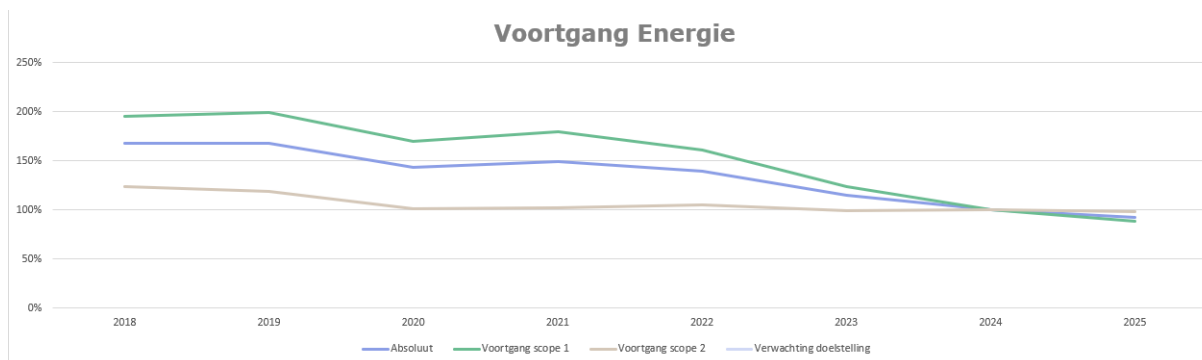
De grootste daling zit in scope 1. Hier is het energieverbruik gedaald van 11.200 in 2018 naar 5.062 in 2025. Dit komt vooral door minder gebruik van aardgas, diesel en benzine. De afname is onder andere het gevolg van energiebesparende maatregelen, elektrificatie van het wagenpark en bedrijfsmiddelen, en een kleiner wagenpark door krimp van de organisatie.

Het gasverbruik is door eerdere maatregelen al fors verminderd. Door de plaatsing van warmtepompen in 2025 zal het gasverbruik naar verwachting verder dalen naar nagenoeg nul. Het effect hiervan zal vooral vanaf 2026 zichtbaar worden.

Binnen scope 2 is het energieverbruik gedaald van 4.445 in 2018 naar 3.519 in 2025. Wel zien we dat het elektriciteitsverbruik onder druk staat door warmtepompen, elektrische voertuigen, elektrische machines en extra koeling door warmere zomers.

Per saldo is de ontwikkeling positief. Het gebruik van fossiele energie neemt sterk af en de organisatie verschuift naar een meer elektrisch en beter stuurbaar energieprofiel. De komende periode ligt de focus op het monitoren en optimaliseren van het elektriciteitsverbruik.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar
Absolute voortgang	168%	168%	143%	150%	140%	115%	100%	92%
Voortgang scope 1	196%	199%	170%	179%	161%	124%	100%	88%
Voortgang scope 2	124%	118%	101%	102%	105%	99%	100%	98%
Verwachting doelstelling								
GERELATEERD AAN	Aantal FTE							
KPI aantal	953	954	961	896	890	882	822	768
Voortgang totaal	145%	145%	123%	137%	129%	107%	100%	99%
Voortgang scope 1	169%	172%	145%	165%	149%	116%	100%	95%
Voortgang scope 2	107%	102%	86%	93%	97%	93%	100%	105%
Verwachting doelstelling								

Voortgang opwek, opslag en verbruik	
Zelf energie opwekken:	In 2026 zijn er 220 panelen geplaatst die jaarlijks 70.000 KWH uur opwekken.
Energieopslag:	Nog geen voortgang.
Eigen energieverbruik optimaliseren:	Nog geen voortgang; in mei 2026 gestart met onderzoek.

4.6 Vergelijking met sectorgenoten

Om te kunnen bepalen hoe ambitieus onze doelstellingen en maatregelen zijn, is gekeken naar sectorgenoten binnen de werk- en leerbedrijven en is de maatregellijst van SKAO ingevuld. Door inzicht te verkrijgen in de prestaties en werkwijzen binnen de sector kunnen wij:

- realistische reductiedoelstellingen formuleren;
- effectieve reductiemaatregelen identificeren;
- technologische en methodische innovaties signaleren;
- de eigen voortgang objectief valideren;
- het onderscheidend vermogen op het gebied van duurzaamheid bepalen.

Er is een vergelijking gemaakt met sectorgenoten op het gebied van CO₂-uitstoot en de bredere duurzaamheidsaanpak die daarmee samenhangt. Daarbij is onder andere gekeken naar de wijze waarop andere organisaties binnen de sector omgaan met CO₂-reductie, verduurzaming van de bedrijfsvoering, rapportageverplichtingen en de vertaling daarvan naar concrete plannen en maatregelen.

Daarnaast is via Cedris, onze brancheorganisatie, gekeken naar vier andere werk- en leerbedrijven. Het doel hiervan was om te bepalen waar Inclusief Groep staat ten opzichte van vergelijkbare organisaties en te onderzoeken welke voorbeelden, werkwijzen of beleidskeuzes ook voor onze organisatie bruikbaar kunnen zijn.

Uit deze vergelijking komt naar voren dat een groot deel van de onderzochte organisaties op dit thema nog op een beperktere schaal actief is. De aandacht voor CO₂-uitstoot en duurzaamheid lijkt daar veelal te worden ingegeven door externe verplichtingen, zoals ESG-rapportage, wet- en regelgeving en bredere maatschappelijke verwachtingen. De aanpak is daardoor regelmatig meer compliance-gedreven dan structureel verankerd in de strategische bedrijfsvoering.

Tegelijkertijd blijkt dat ten minste één sectorgenoot een ambitieniveau en aanpak heeft die goed vergelijkbaar zijn met die van Inclusief Groep. Dit laat zien dat wij weliswaar tot de voorlopers binnen de sector behoren, maar hierin niet als enige opereren. Juist deze organisatie kan mogelijk als relevante gesprekspartner dienen voor het uitwisselen van kennis, ervaringen en praktijkvoorbeelden.

Ook bij de overige sectorgenoten zijn bruikbare elementen aangetroffen. Denk hierbij aan manieren van rapporteren, het structureren van duurzaamheidsdoelstellingen, het betrekken van interne afdelingen en het concretiseren van maatregelen rondom energie, mobiliteit, vastgoed en inkoop. Deze onderdelen kunnen worden benut om onze eigen aanpak verder aan te scherpen.

De vergelijking bevestigt daarmee dat Inclusief Groep binnen de sector een vooruitstrevende positie inneemt op het gebied van duurzaamheid en CO₂-reductie. Tegelijkertijd vraagt de aanwezigheid van een vergelijkbaar ambitieuze sectorgenoot om enige nuancering. Inclusief Groep loopt voorop, maar maakt onderdeel uit van een beperkte groep organisaties die duurzaamheid nadrukkelijk en structureel in de bedrijfsvoering heeft verankerd.

De algemene conclusie is daarom dat afstemming met sectorgenoten zowel gericht kan zijn op het delen van onze eigen kennis en ervaringen als op het ophalen van relevante inzichten bij organisaties met een vergelijkbaar ambitieniveau. Inclusief Groep kan daarbij een voorbeeldrol blijven vervullen, maar ook actief deelnemen aan wederzijdse kennisuitwisseling. Het blijft daarnaast zinvol om ontwikkelingen binnen de sector te volgen, zodat wij onze positie periodiek kunnen toetsen en onze doelstellingen en maatregelen waar nodig verder kunnen aanscherpen.

5. CO₂-bewustwording binnen en buiten de organisatie

5.1 Sleutelpersonen

Binnen Inclusief Groep NV zijn er 5 sleutelpersonen, die een rol spelen binnen het CO₂-managementsysteem voor het behalen van de doelstellingen en het doorvoeren van verbeteringen.

Onze sleutelpersonen zijn:

Naam	Taak	CO ₂ -bewustzijn
Directie/management		
Gert-Jan Gerrits	Strategische leiding en verantwoordelijk voor het nemen van beslissingen.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Projectleider(s)		
Karel Vos	Verantwoordelijk voor de algehele coördinatie en het beheer van het programma.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Data verzameling (Invalshoek A)		
Petra van Olst	Coördineren van gegevensverzameling.	Niveau 2: Ondersteunen
Communicatie (Invalshoek C)		
Frederike van Engelen	Ontwikkelen en uitvoeren van communicatiestrategieën (intern + extern)	Niveau 2: Ondersteunen
Samenwerking (Invalshoek D)		
Karel Vos	Verantwoordelijk voor het identificeren, analyseren en het ophalen en bijhouden van kennis die buiten de organisatie beschikbaar is. Tevens inventariseren van de bestaande en relevante samenwerkingsverbanden, die aansluiten bij de eerder geïdentificeerde behoeftes.	Niveau 4: Verantwoordelijk voelen
Overige sleutelpersonen in afdelingen		
Afdeling Vastgoed: Ruud van den Brink	Verzamelen van gegevens met betrekking tot de energieprestaties van gebouwen en faciliteiten.	Niveau 2: Ondersteunen
Wagenpark: Karel Vos	Monitoring CO ₂ -uitstoot van wagenparkbeheer	Niveau 2: Ondersteunen
Wet- en regelgeving: Sjoerd Didden	Op de hoogte blijven van nieuwe en veranderende wetgeving	Niveau 2: Ondersteunen
Inkoop: Karel Vos	Inkoopprocessen in lijn laten zijn met duurzaamheidsdoelen	Niveau 2: Ondersteunen

Ondersteuning

Om het project te versterken, werkt Inclusief Groep NV samen met De Duurzame Adviseurs.

5.2 Communicatieplan

De jaarlijkse interne en externe communicatie over de footprint, de mogelijkheden voor individuele bijdrage van medewerkers en de voortgang van het plan van aanpak en doelstellingen, gebeurt conform het hiervoor opgestelde communicatieplan.

Er wordt gecommuniceerd via de volgende pagina's:

- Eigen organisatiewebsite
- Eigen SKAO-pagina
- Intranet

- LinkedIn
- Personeelsblad

5.2.2 Doelgroepen en boodschap

Het algemene doel van interne communicatie is om bewustwording in alle lagen van de organisatie te creëren. Alle medewerkers kunnen immers bijdragen als het gaat om CO₂-reductie. Richting externe partijen is het doel om te laten zien welke maatregelen er genomen worden, welke doelen er zijn en wat de voortgang is

Externe doelgroep		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Omwonenden	Laten zien wat er allemaal gedaan wordt op gebied van reductie.	De Inclusief Groep N.V. wil omwonenden en leveranciers, motiveren om hun uitstoot van CO ₂ te reduceren en/of energie te besparen.
Klanten en leveranciers	Kennis uitwisselen en te laten zien wat er allemaal gedaan wordt op gebied van reductie.	
Aandeelhouders	Laten zien wat er allemaal gedaan wordt op gebied van reductie.	
Interne doelgroep		
Doelgroepen	Boodschap	Doel
Medewerkers	Laten zien wat er allemaal gedaan wordt op gebied van reductie en informeren wat men zelf kan doen.	Informeren over de wijze waarop de Inclusief Groep N.V. omgaat met het reduceren van CO ₂

5.2.3 Verantwoordelijke en planning

Op basis van onze doelgroepen en de strategische boodschap, is het communicatieplan als volgt opgebouwd:

1. Eigen website

Planning: jaarlijks in juli

Verantwoordelijke: F. van Engelen secretariaat

We delen jaarlijks onze nieuwste inzichten en voortgang op onze website. Hier kunnen onze externe doelgroepen zien welke impact we maken.

2. SKAO-pagina

Planning: jaarlijks in juli

Verantwoordelijke: K.H. Vos Facilitair Manager

We delen jaarlijks onze nieuwste inzichten en voortgang op onze deze website. Hier kunnen onze externe partijen zien welke impact we maken.

3. Intern

Planning: jaarlijks in juli en december

Verantwoordelijke: F. van Engelen secretariaat

Middelen: intranet, LinkedIn en personeelsblad

Intern delen we de meest informatie via ons intranet en het personeelsblad. Dit is dé plek waar onze medewerkers alles kunnen volgen, van de nieuwste cijfers tot de stappen die we gaan zetten. We moedigen iedereen aan om mee te denken en te bijdragen, zodat we samen als organisatie het verschil maken.

6. Samenwerking

Invalshoek D: Samenwerking

6.1 Inventarisatie kennis- en samenwerkingsbehoeftes

Ieder jaar wordt de kennis- en samenwerkingsbehoefte binnen onze organisatie geïnventariseerd en geanalyseerd. Binnen Inclusief Groep NV zijn er de volgende kennis- en samenwerkingsbehoeften:

- Hoe om te gaan met netcongestie (opwekken/opslaan/gebruiken duurzame energie).

De volgende samenwerkingsverbanden zijn er:

- Stichting Positieve Impact
- Cedris(Brancheorganisatie werk&leer bedrijven); o.a. Caparis, Voorne-Putten werkt, Dokwurk, Werkzaam rivierenland)

6.2 Middelen

Hieronder wordt de begroting beschreven voor het jaar 2025:

MIDDEL	JAARLIJKS BEDRAG	BEWIJSLAST
Stichting Positieve Impact	€ 1335,-	Factuur
De Duurzame Adviseurs	€ 5450,-	Factuur
NCK	€ 3570,-	Factuur
Uren sleutelfiguren	€ 10500,-	-
TOTALE KOSTEN		€ 20855,-

Bovenstaande deelnames worden jaarlijks geëvalueerd en besproken in de directiebeoordeling. Tevens wordt hierbij het jaarlijkse budget geaccordeerd.